

A QR-KÓD ALKALMAZÁSA A VÁROSMARKETINGBEN

Nemzetközi és hazai jó gyakorlatok

■ DR. PAPP-VÁRY ÁRPÁD

a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola (BKF) Turisztikai és Gazdasági Karának dékánja, a Magyar Marketing Szövetség alelnöke

A jó városvezetők számára kulcskérdés az érintettek tájékoztatása, legyen szó a helyi polgárokról vagy a turistákról. Sokszor azonban az információ átadására klasszikus, nyomtatott módon nincs elég felület: a település brosúrája anyagi okokból nem tud még több oldalas lenni, a városi hirdetőtáblákon nincs elég hely minden információ megjelenítésére, és így tovább.

Ráadásul az információk gyakran változnak, gondoljunk például a városi rendezvényekre, vagy éppen a közlekedési menetrendekre, így az ezeket közlő anyagokat újra és újra ki kellene nyomtatni, ami megint csak nagy macerát jelent.

Végül, de nem utolsósorban sokszor nem a szöveges információátadás a legjobb megoldás, hanem jó lenne azt hanganyagokkal vagy éppen videoanyagokkal kiegészíteni.

Mindebben segít a QR, azaz Quick Response (Gyors Válasz) kód. A kis, négyzet alakú ábrát lényegében bármilyen felületen elhelyezhetjük, ahonnan aztán egy internetes hozzáféréssel rendelkező okostelefon segítségével beolvasható a QR-kód mögött rejlő tartalom. És ez a tartalom lehet szöveges, lehet kép, lehet hanganyag, de lehet videó is.

Mindez óriási lehetőségeket rejt, és amelyik város jól használja, az versenyelőnyre tehet szert. Jelen tanulmány ezért a QR-kód előnyeinek felsorolásán túl rengeteg nemzetközi és hazai példát hoz, hogy miként alkalmazhatják jól a települések ezt a technológiai innovációt.

1. A QR-KÓDBAN REJLŐ LEHETŐSÉGEK

1.1 Mi az a QR-kód?

Gondolná az olvasó, hogy a QR-kód technológiája immár két évtizede ismert? Pedig így van! A QR-kód a Toyota egyik nagyvállalata, a Denso Wave 1994-es fejlesztése. A QR-kód tökéletesen alkalmasnak bizonyult az autógyártáshoz használt alkatrészek gyors és biztos azonosítására, amire eredetileg tervezték, ám gyorsan kiderült az is, hogy ennél jóval többre képes.

Ma már jelen van tömegközlekedési jegyeken, koncert- és repülőjegyeken, marketingkampányok eszközeként használják, sőt, még a sárga csekkeken is megjelenik, segítségével egyszerűbben tudjuk kiegyenlíteni a számlát.

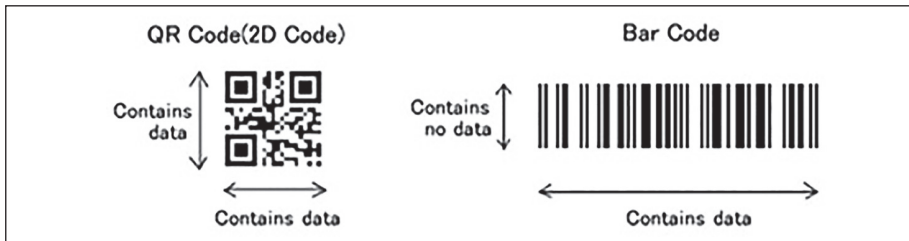
Maga a QR az angol Quick Response, azaz Gyors Válasz rövidítése, ami egyszerre jelent gyors adatfejtési sebességet, illetve utal a felhasználó által igényelt gyors reakcióra is.

A QR-kód egy kétdimenziós négyzetes pixel (képpont) halmaz, amelynek négy sarkában összesen három kis szögletes mező található. Ezek a mezők jelölik a helyes leolvasási irányt.

A „klasszikus” vonalkódtól több dologban is különbözik: egyrészt előbbivel a kereskedelemben találkozhatunk elsősorban, míg utóbbival szinte bárhol találkozhatunk. Másrészt a hagyományos vonalkód leolvasásához egy keskeny fénynyalábra van szükség, míg a QR-kódot elég egy internetre csatlakoztatott okostelefonnal vagy tablettel lefényképezni, és a képet egy processzor értelmezi. Végül, de nem utolsósorban a hagyományos vonalkód csak vízszintesen tárol adatot, míg a QR-kód vízszintesen és függőlegesen is.¹

---

1 http://sg.hu/cikkek/65086/hiperlinkek_a_valodi_vilagba
<http://reklamipar.hu/marketing/kutatas/2012/06/06/mi-lesz-veled-qr-kod/>
<http://reklamipar.hu/online/mobil/2013/06/27/qr-kod-marketing-ajanlas-a-dimsz-mobilmarketing-tagozatatol/>

1. A QR-kód a hagyományos vonalkóddal szemben függőlegesen is tárol adatot

A QR-kód tehát voltaképp egy kapu, melynek „lekattintása” után valamilyen tartalomhoz jutunk. Ezek négy fő csoportba sorolhatók:

1. Text: szöveges tartalom (például: valamilyen ismertető vagy egy checklista)
2. Image: képi tartalom (például: illusztráció egy könyvhöz, brosúrához)
3. Audio: hangtartalom (például: egy zene vagy egy narrátor hangja)
4. Video: audiovizuális tartalom (például: egy image film vagy videoklip)

Természetesen általában ezek kombinációja a jellemző, azaz például szöveg és mellé képek.

Fontos kritérium ugyanakkor az átadott információs csomag tartalma és mérete. Annak mindenképp hasznosnak és ideális esetben 1, de maximum 2 perc alatt befogadhatónak kell lennie, hiszen az emberek azt mobiltelefonjukon (esetleg tabletjükön) fogják megtekinteni. Még ezen az 1 vagy 2 percen belül is fontos, hogy a legfontosabb információk annak elején legyenek, hogy a befogadó motivált legyen a tartalom végignézésére, végighallgatására.

Újra és újra fontos azonban leszögezni, hogy a QR-kód csupán egy kapu, amely bármilyen tartalomhoz vezethet – legtöbbször egyébként egy felhasználóbarát, mobilra optimalizált weboldalra. Természetesen maga a weboldal tartalma bármikor változtatható, frissíthető, így aki aktuálisan leolvassa a QR-kódot, már a legfrissebb, releváns tartalmat fogja látni.

Ha az olvasónak még nincs QR-kód-leolvasó az okostelefonján, érdemes telepítenie egyet, hogy maga is ki tudja próbálni, miként működik.

Jó tanácsok

Néhány QR-kód-leolvasó program Android rendszeren:

- QR Droid
- QR Barcode Scanner
- Scan-QR Code Barcode Reader

Néhány QR-kód-leolvasó program Apple IOS-en:

- QR Reader for iPhone
- Scan – QR code and Barcode Reader
- QRafter – QR Code and Barcode Reader and Generator

Nem meglepő módon, a QR-kód a legjobban ott működik, ahol az emberek várakoznak, és szeretnék valamivel elütni az időt. Tipikusan ilyen hely a pályaudvar, a buszmegálló, az étterem, a kávézó, vagy éppen egy koncert vagy egy sportesemény kezdése előtti idő. Ilyenkor az embereknek van idejük befogadni az új üzeneteket, sőt kifejezetten szívesen fogadják az érdekes ingert.

Fontos azonban, hogy egy QR-kód önmagában még nem érdekes. Azzal, hogy magában kitesszük egy pályaudvaron, egy buszmegállóban vagy éppen egy étteremben, még nem érünk el semmit. **A kód lekattintásához meg is kell hozni a kedvet.** Ezt szolgálhatja egy jó fősr (headline), egy ígélet, egy kérdés. Voltaképp az illető tudtára kell adnunk egy mondatban, hogy mi fog történni, ha lekattintja a kódot, mit talál majd a kis ábra mögött. Egy szórakozóhely oldalára mutató QR-kód esetében például azt lehet odaírni, hogy: „Nézd meg klubunk hétvégi programjait!” Egy, az adott település híres emberét ábrázoló szobor mellett elhelyezett QR-kód esetében pedig azt lehet odaírni: „Hallgasd meg városunk hőséneke életét!”

Bárhogy is, amíg az ember nem tudja, hogy mi az ígéret a kód mögött, egyszerűen nem fog rákattintani. Ezért magát a QR-kódot is „el kell adni”. Ezt szolgálhatja az is, ha nem a klasszikus, fekete-fehér formájában használjuk, hanem például valamilyen színnel kiegészítjük. A sokszínűség különösen jól jön, ha a kódot a reklámfelület grafikus részévé szeretnénk tenni vizuálisan is, egy arculathoz akarjuk illeszteni, vagy éppen maga a kód a grafika.

1.2 A QR-kód alkalmazásának előnyei

Az eddigiekből már látható, hogy a QR-kód alkalmazásának rengeteg előnye van. Weiser István, az Ez Design Grafikai Kft. ügyvezetője így foglalja ezt össze *QR Nagy Könyv – Hogyan használjuk hatékonyan a QR-kódot marketingünkben és értékesítésünkben?* című kötetében:²

1. Végtelen mennyiségű információhoz adhat strukturált hozzáférést néhány négyzetcentiméternyi felületen.
2. Nem húzza az időnket: villámgyorsan eltárolható, később előhívható.
3. Lényegében bárhol, bármikor alkalmazható.
4. A megjelenése önmagában is figyelemfelkeltő. (Sőt, az alapdízajnon túl különböző kreatív megjelenítési módjai vannak. Alkalmazható bármilyen színben vagy akár egy grafika részeként is.)
5. Hatástöbbszöröző eszköz. (Ugyanaz az információs csomag ugyanis több helyen is felhasználható, az adott QR-kód több helyen elhelyezhető.)
6. Nem kell semmit begépelni, csak egy okostelefonra van szükség. (A beolvasás és lekattintás csupán néhány másodperc és mozdulat. Nincs félregépelés, „bénázás” és helyhez kötöttség.)
7. Minden szempontból gazdaságos: helyet, időt és pénzt spórol. (Egy ujjlenyomatnyi helyen valódi információs kapu nyílik rajta keresztül.)

² Weiser István: *QR Nagy Könyv – Hogyan használjuk hatékonyan a QR-kódot marketingünkben és értékesítésünkben?* Ez Design Grafikai Kft., Debrecen, 2013.

Megoldás arra, hogyan fér el sok száz oldalnyi információ egyetlen gyufacímkén.)

8. Automatikusan elmenti a kódot a telefonunk, így az később könnyedén visszakereshető, előhívható.
9. Bírja a gyűrődést. (A kódot tartalmazó felület még elbír kisebb sérüléseket károsodás nélkül, így hosszú ideig felhasználható.)
10. Szabadon megváltoztatható a kód mögé rakott tartalom. (Így egyszeri befektetéssel kaphatunk egy, a nap 24 órájában elérhető marketing-felületet, ami folyamatosan bővíthető, frissíthető.)

1.3 A QR-kód alkalmazásának korlátai

A QR-kód alkalmazásának természetesen korlátai is vannak. Ismét csak Weiser István munkájára támaszkodva, nézzük, hogy melyek ezek!³

1. Működéséhez okostelefon szükséges. (Bár egyre csökken azok száma, akik hagyományos mobiltelefont használnak, még vannak ilyenek. De persze vannak olyanok is, akik egyáltalán nem használnak mobiltelefont. Közelítsük azonban meg a másik oldalról: a QR-kódot leolvasó emberek inkább keresőképesek, fiatalabbak és technológiai újdonságokra nyitottak, azaz jobb célcsoport egy-egy város számára is.)
2. Működéséhez internetkapcsolat szükséges. (Ez az igény is kizár egyeseket az alkalmazók köréből. De azt is hozzátehetjük: egyelőre. Folyamatosan nő ugyanis a nyilvános helyek Wifi-lefedettsége. Sőt, sokszor maga a városvezetés is élénken tesz azért, hogy minél több helyen legyen ingyenes vezeték nélküli internet, ún. hotspot. Ezzel párhuzamosan az okostelefonokat egyre gyakrabban internet-előfizetéssel, adatforgalommal együtt adják el, azaz a másik oldalon is javulnak a lehetőségek.)
3. Megfelelő fényviszonyok kellene a QR-kód leolvasásához. (Sajnos egy sötét utca közepén éjjel 1-kor nem fog sikerülni. Bár ez sem teljesen igaz: az okostelefonokon van világító zseblámpa funkció, melynek

---

3 Uo.

segítségével még ilyen esetekben is működhet a leolvasás. És persze ha okosan alkalmazzuk, eleve olyan helyre tesszük a QR-kódot, amit este is valamilyen fény ér.)

4. Mivel figyelemfelkeltő, így egyesek szerint csúnya. (Ezt döntse el az olvasó, a következő példákat látva. Valóban van, akiknek nem tetszik a QR-kód. Ugyanakkor ezen segíthetünk: nemcsak „unalmas”, „csúnya” fekete-fehérben, hanem bármilyen színben alkalmazható, vagy akár grafikába illesztve is megjeleníthető.)
5. Használatához elő kell venni a telefonunkat, és kattintani vele. (Aki egészen lusta, az ezt nem fogja megtenni. Igaz, azon még a NASA technológiája sem fog segíteni.)
6. A görbülő felület megnehezíti a kód leolvasását. (Gömbölyű vagy erősen görbülő, egyenetlen felületen nem ajánlott a QR-kód használata.)
7. Kültéri igénybevételkor romolhat a kód olvashatósága. (Előfordulhat, hogy a kód például elázik. De hozzá kell tenni, sokszor még megrongálódott állapotban is le lehet olvasni a kódot.)
8. Ha nincs ott, hogy miért érdemes leolvasni, akkor nem fogják leolvasni. (Adni kell egy jó okot a befogadónak, hogy miért olvassa le a kódot, hogy mi a jó neki ebben.)

Figyelem!

Miért lesz egyre népszerűbb a QR-kód?

- Az eladott okostelefonok és az arra telepített QR-kód-leolvasók száma dinamikusan nő, így egy folyamatosan növekvő bázisra, érdeklődésre számíthatunk.
- Az összes olyan helyzetben megoldás lehet, ahol fizikailag nincs elég hely megfelelő mennyiségű nyomtatott információt megjeleníteni.
- Remek megoldás változó tartalom esetében. Elég egyszer elkészíteni a kódot, a hozzárendelt URL tartalma utólag változtatható, frissíthető. Egy város esetében például hónapról hónapra, hétről hétre vagy akár napról napra változhat a rendezvényprogram, viszont aki leolvassa a QR-kódot, mindig az aktuálisat láthatja.

2. MI MINDENRE HASZNÁLHATÓ A QR-KÓD EGY VÁROS ESETÉBEN?

A 3. és 4. fejezet rengeteg példát hoz külföldről és Magyarországról, de érdemes előtte is áttekinteni, hogy mi mindenre lehet alkalmas a QR-kód egy város esetében. Csak felsorolásszerűen ilyen lehet többek között:

- Városi prospektus (a QR-kód segítségével még több tartalomhoz lehet jutni: képekhez, hanganyagokhoz, videókhöz)
- Városi körséták idegenvezető nélkül (pontosabban a mobiltelefonunk lesz az idegenvezetőnk, szöveges-, audio-, kép- és videótartalmakat játszhatunk le a segítségével)
- Múzeum, képtár tárlatvezetése (audio guide-ként funkcionálhat, megismerhetjük egy festmény születésének körülményeit egy kellemes férfi-/női hang tolmácsolásában)
- Szobrok (ismereteket szerezhethetünk, hogy mit/kit ábrázol a szobor)
- Történelmi romok (a QR-kódra kattintva a mobiltelefonunkon videón vagy fotón jelenik meg az eredeti építmény)
- Mezők, emlékhelyek (megelevenedhet az egykori csata)
- Skanzen (megismerhető egy-egy népviselet, meghallgatható egy-egy nyelvjárás)
- Utcanevtáblák kiegészítése (megtudhatjuk, kiről nevezték el az adott utcát, miről híres, vagy éppen mit érdemes megnézni az adott utcában)
- Éttermek (lekattintható ételismertető, különösen a helyi ételek sajátosságairól, de használható akár vendéglégedettség mérésére is – sőt, nemcsak szöveges, hanem audio-vélemény is kérhető)
- Szórakozóhelyek (hetente vagy akár naponta frissülő program, fellépők, italakciók)
- Koncertajánló, programajánló (videókat nézhetünk meg, vagy zeneszámokat hallgathatunk meg a fellépőktől)
- Fesztiválok (rendezvénytérkép, fesztiválprogram, kedvezményes étel- és italkuponok)
- Állatkert, növénykert (bővebb ismereteket lehet szereznünk az élőlényekről, játékos kvizek színesíthetik a sétát, vagy akár ott helyben fogadhatunk örökbe egy állatot a mobiltelefonunk segítségével)

- Parkolóhely (hogyan ne csak a fejünkben rögzítsük, hogy hol hagytuk a kocsinkat)
- Politikai plakát (a politikusnak, politikusjelöltnek így nemcsak a fotójával találkozhatunk, hanem lekattinthatjuk a programját, terveit)
- Nyilvános WC (a férfiember a WC-n szeret olvasni, így ha lát egy QR-kódot, szívesen megnézi, milyen tartalmat rejt)

És most akkor nézzük a konkrét eseteket, hogyan is használják a QR-kódot nemzetközi és hazai városok!

3. JÓ NEMZETKÖZI GYAKORLATOK

3.1 QR-kódok a járdán: Rio de Janeiro

A 2014-es labdarúgó-világ bajnokság előtt Brazília egy nagyon leleményes dolgot talált ki Rio de Janeiróban a turizmus élénkítésére. Már egy évvel korábban elkezdtek a QR-kódok elhelyezését szerte a városban, de nem akárhogyan. Egy innovatív ötlettől vezérelve a kódokat nemcsak egyszerűen kinyomtatták és kirakták a nevezetességek mellé, hanem a járdák és utak burkolataiban fekete és fehér térkő-elemekből alakították ki azokat. A QR-kódok a város történelméről és kultúrájáról hordoznak információkat. Ezzel a figyelemfelkeltő ötlettel rengeteg turistát vettek rá, hogy városszerte a járdákra kattintsanak – és persze megnézzék a megjelenő tartalmakat.⁴

2–3. Rio de Janeiróban a járdákban alakították ki QR-kódokat a 2014-es labdarúgó-világ bajnokság előtt

4 <http://springnest.com/blog/qr-codes-online-travel-tourism-marketing/>

3.2 Ukrajna kulturális fővárosa: Lviv

Egy másik focus példa, amiből nem csak ilyen eseményt rendező települések tanulhatnak: a 2012-es labdarúgó Európa-bajnokságra készülve, Lviv turisztikai szakembereinek célja az volt, hogy a tömegesen érkező futballrajongókkal megismertessék a város történelmét és látnivalóit. A 'Tourist Movement of Lviv' nevű egyesület kezdeményezésére a kódok városszerte jelentek meg Lviv éttermeinek és hoteljeinek ajtaján, sőt még a Városházán is. A polgármester elmondta, hogy a turizmus elsődleges számukra, ezért nagy gondot fordítottak arra, hogy az Európa nyugati országaiból érkező vendégek a lehető legkönnyebben tájékozódjanak. Így a különböző utcai táblák latin betűs változatai mellett a QR-kódokat még egyszerűbb és gyorsabb segítőeszköznek szánták. Nagyon fontosnak tartották, hogy a mindössze 2 hetes bajnokság alatt újra feltegyék Lvivet a térképre, és a turisták kedvelt céljává váljon, hogy az újonnan épült létesítmények fenntarthatassák magukat, és folytassák jótékony hatásukat a város gazdaságára.⁵

4. Az ukrajnai Lviv éttermeiben, hoteljeiben és középületein elhelyezett QR-kódok több nyelven is elérhetőek

3.3 Az okos város: Antwerpen

A belgiumi város közel áll ahhoz, hogy az 'okos városok' vezetője legyen. Egyik kezdeményezésük, hogy az utazási információkat QR-kódok segítségével teszik elérhetővé. A kezdeményezés óriási sikernek örvend az átuta-

⁵ <http://www.itnsource.com/shotlist//RTV/2010/11/17/RTV2935710/>

zóknaál, akik többek között érkezési és indulási dátumokat, menetrendeket kapnak a buszmegállókban vagy a vasútállomásokon, ha lefényképezik a kódokat telefonjaikkal. De a városlakók is legalább ilyen hasznosnak tartják a tervet. A hírek szerint a QR-kódos megoldás még a város pénzügyi helyzetén is segíthet, ugyanis nemcsak az elektronikus táblákon tudnak így spórolni, de a kódok által nyújtott kényelem számottevően növelheti a tömegközlekedésben részt vevők számát is.⁶

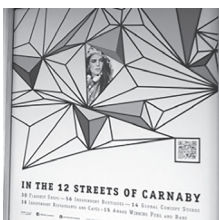

5. Antwerpenben az utasok naprakész menetrendeket tölthetnek le a QR-kódok beolvasásával

3.4 Színes megoldások: London

Ahogy már szó volt róla, egy QR-kódnak nem kell feltétlenül unalmasan fekete-fehérnek lennie. London esetében ezt használták ki: színes mintákat kreáltak a tervezők. Vannak, amelyek követik a látnivalók alakját, például várakét, hidakét, de vannak, amelyek állatokat vagy más tárgyakat rejtenek magukban. Egy gyönyörű példa erre a Carnaby bevásárlóutcának készült sokszínű kód, melyen minden egyes szín egy külön részt jelöl a komplexumon belül. Akik beolvassák a kódot, Carnaby látnivalóinak útmutatójára kerülnek, ahol az összes utca, bolt, étterem és bár megtalálható, ezzel nagyban megkönnyítve a turisták dolgát, hiszen nem kell óriási térképeket és megannyi brosúrát cipelniük, hanem elég a mobiltelefonjuk.

6 <http://www.mobilemarketer.com/cms/news/software-technology/19297.html>

6. A Carnaby Street sokszínű QR-kódja

7. Az Altitude 360 London kreációi

A Kew Gardens is szívesen használja a kódokat, melyekkel részletes leírást és videókat láthatnak a növényekről és a kert örökségéről a vendégek. A Radisson Edwardian Hotels pedig az éttermi részükön vetette be a QR-kódokat, melyek a menüről és az ételek elkészítéséről adnak bővebb tájékoztatást. Az Altitude 360 London nevű étterem a város nevesebb látványosságait öntötte kódolt formába.⁷

3.5 A banán nagykövet: Ecuador

A településről származó termékeken is érdemes lehet elhelyezni egy QR-kódot. Ezúttal erre nem egy város, hanem egy ország lesz a példa. Ecuador, amilyen kicsi ország, olyan nagy kreativitással próbálta növelni az országba látogató turisták számát. Érdekesség, hogy turisztikailag elviekben mindene megvan ahhoz, hogy a külföldiek népszerű úti céljává váljon. Azonban az ország gazdasági és pénzügyi helyzete nem tesz lehetővé grandiózus marketingkampányokat, hogy mindezt az emberek tudomására hozza. Viszont nagyon ötletesen gondolta újra az ország hírének terjesztését, és kötötte össze a hasznosat a még hasznosabbal.

7 <http://www.innovcity.com/2012/01/18/rise-success-qr-codes-london/>
<http://www.qridg.com/qr-code-hotel-restaurant%E2%80%99s-menu/>
<http://www.citmagazine.com/article/1086107/industry-overlooking-qr-code-technology-says-altitude-london>
<https://hotredbiz.wordpress.com/2011/06/19/qr-codes/>

A gazdaságilag főként exportközpontú Ecuador elsősorban banánjáról híres, amiből minden évben 24 millió tonna jut el a világ szinte összes tájára. Ebből indult ki a Turisztikai Hivatala, amikor úgy döntött, hogy egy banánt, pontosabban az országban megtermelt összes banánt teszi meg Ecuador turisztikai nagykövetének. A gyümölcsök héján egy QR-kódot tartalmazó matricát helyeztek el, amit beolvassva egy Ecuador népszerűsítő videóra és a hivatalos turisztikai weboldalra jut a kíváncsiskodó. Így minden alkalommal, amikor valaki nekilát egy banánnak, közelebb kerülhet ahhoz, hogy meglátogassa az országot.⁸

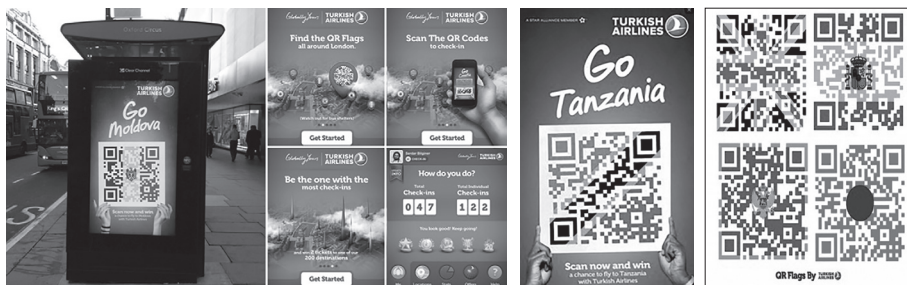
8. A 'Banana Ambassador', azaz a 'Banán Nagykövetség' elnevezésű kampány Ecuador népszerűsítette a banánokon található QR-kód beolvasásával

3.6 QR-játék a nemzeti zászlókkal: Törökország

Bár nem város vagy ország, hanem légitársaság, de a következő eset is tanulságos. A Turkish Airlines egy remek ötlettel állt elő a 2012-es Londoni Olimpiai Játékok idejére: játékra invitálta a járókelőket a buszmegállóban kihelyezett plakátjaikkal. A 'QR Flags' nevű kezdeményezés különféle díjakat ígért azoknak, akik leolvassák telefonjaikkal a kódokat. Az ösztönzés érdekében még egy saját oldalt is létrehozta, ahol az emberek a hozzájuk legközelebbi QR zászlókat láthatták és találhatták meg.⁹

8 http://spotted.blog.hu/2013/07/03/qr-kod_a_bananhejon

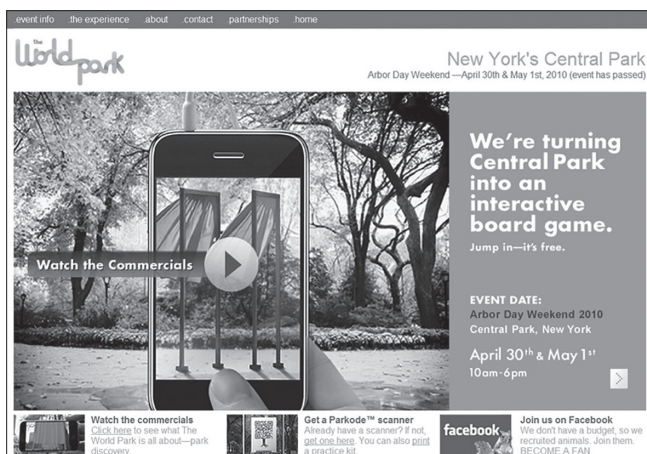
9 <https://econsultancy.com/blog/63340-five-examples-of-qr-code-campaigns-that-actually-worked/>

9. A Turkish Airlines 'QR flags' nevű játéka a 2012-es Londoni Olimpiai Játékok idején

3.7 A megelevenedő park: New York

A New York-i Central Park évente 25 millió látogatót vonz. Ahhoz azonban, hogy a fiatal korosztály számára is vonzó legyen, ma már nem elég a szép zöld terület és a nyomtatott tájékoztató táblák, hanem interaktív megoldások szükségesek. Így született meg a The World Park nevű interaktív táblajáték 2010. április 30. – május 1-jén. A célja az volt, hogy újszerű módon fedezhessék fel a Central Parkot a látogatók. Így több mint 50 QR-kódot helyeztek el egy útvonal mentén. Ezekre kattintva kvízek jelentek meg a tudomány, művészet, zene, történelem vagy éppen a politika világából.

10. Még a New York-i Central Parknak is szüksége van QR-kódokra: azokra kattintva a helyszínen játszódó filmek jelenetei elevenednek meg a mobilunkon vagy éppen kapcsolódó kvízeket válaszolhatunk meg

De másféle megoldásokat is használtak: egyes kódokra kattintva videók jelentek meg, így azt lehetett látni a mobilon, hogy ugyanitt sétált Sarah Jessica Parker karaktere (Carrie Bradshaw) a Szex és New York sorozatból, vagy itt tanította kerékpározni a fiát Dustin Hoffmann a Kramer kontra Kramerben.

3.8 Chopin padjai: Varsó

A lengyel főváros 2010-ben turistacsalogató attrakcióvá emelte az akkor 200 esztendeje született Chopint.¹⁰ (Hasonló útra lépett Budapest, amikor 2011-ben az akkor 200 éve született Liszt Ferencről nevezte el repülőterét.)

A Chopin-évforduló tiszteletére Európa, sőt egyes vélekedések szerint a világ legkorszerűbb életrajzi múzeumát hozták létre a varsói Ostrogski Palotában. A kiállítások a zeneszerző életének különböző szakaszait mutatják be: gyerek- és fiatalkori éveit Lengyelországban, franciaországi éveit, külföldi utazásait, kapcsolatát George Sand francia írónővel. A múzeumot a legkorszerűbb audiovizuális technológiával felszerelt interaktív kiállítások, a személyre szabott múzeumi séta összeállításához használható chipkártya vagy az olyan érzéketes elemek, mint az ibolya, Chopin kedvenc virágának illata teszik élménnyé a látogatónak.

A lengyel főváros azonban, amely egyébként repülőterét is Chopinról nevezte el, nem állt meg a statikus emlékművek szintjén. A városba látogató turistáknak komplett túraútvonalakat terveztek, amely a városnak a zeneszerzőhöz köthető nevezetességeit, pontjait foglalja magában. A túraútvonal a „Chopin padjai” elnevezést kapta, ugyanis 15 jellegzetes, sötét színű kőből készült paddal tették hangsúlyossá a kiemelt pontokat.

¹⁰ http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/varso_megnyitja_kapuit_a_felujitott_chopin_muzeum

A padok azonban nem egyszerű ülőalkalmatosságok, a multimédiás utcabútorokon megtalálható az útvonal térképe, továbbá egy gomb megnyomásával Chopin-dallamokat játszanak, a rajtuk található QR-kód segítségével pedig az internetről letölthető egy alkalmazás, amely többek között audioguide-ot, hangos idegenvezetést is magában foglal. Az útvonal helyszínei között megtalálható Chopin kedvenc kávézója, lakóhelye vagy éppen első fellépéseinek helyszínei.

11. Az egyik Chopin-pad Varsóban, a túraútvonallal és a QR-kóddal és persze a lejátszható Chopin-szerzeménnyel

Ide kapcsolódik, hogy a Magyar Posta is él a QR-kód adta lehetőségekkel.¹¹ „Hangos” bélyeget hozott forgalomba Richard Wagner és Giuseppe Verdi születésének 200. évfordulója alkalmából: a QR-kódot tartalmazó postabélyegről okostelefon segítségével a Magyar Állami Operaház honlapján található hangzó és olvasható bicentenáriumi információkat érhetik el az érdeklődők. És ezzel térjünk át hazánkra! Nézzünk magyarországi példákat a QR-kódok városi felhasználására!

12. A Magyar Posta Richard Wagner születésének 200. évfordulója tiszteletére bocsátotta ki az úgynevezett „hangos bélyeget”

11 https://www.posta.hu/3D-s_es_hangos_belyeg_a_jovo_evi_belyeg_kibocsatasi_programban

4. HAZAI MEGOLDÁSOK

4.1 Négyféle kód: Keszthely

Elsőként kezdjük Keszthellyel! A településen a legfontosabb látnivalók okostelefonnal leolvasható kódot és ahhoz csatlakozó önálló, mobiltelefonra optimalizált oldalakat kaptak, melyek egymás közt is irányítják a látogatókat.

Ruzsics Ferenc, Keszthely polgármestere ekképpen hangsúlyozta a kódok használatának fontosságát: „Meg kell felelnünk a digitális kor kihívásainak a turizmus fejlesztésében, és lehetőséget kell biztosítani vendégeinknek az azonnali, gyors és naprakész informálódásra. A rohamosan fejlődő mobil-technológiát, az egyre elterjedtebb »okos« készülékek adottságait az idegenforgalom szolgáltatába kell állítanunk. Erre egy remek kezdeményezés a most létrejött »smart QR információs rendszer«.”¹²

Első körben összesen huszonhat keszthelyi látnivaló számára hoztak létre önálló mini-site-ot és hozzá tartozó kódot. Az egyes oldalakon, melyek kapcsolódnak egymáshoz, a látványosság legfontosabb tudnivalói (például leírás, történelem, nyitva tartás, elérhetőségek) olvashatók. Ezenkívül mindegyikhez tartozik egy önálló képgaléria, valamint térkép, mely egyben beépített útvonaltervezőt is tartalmaz, így könnyen odairányítja az érdeklődőt a helyszínre. Minden intézmény megkapja a maga kódját kinyomtatva, hogy elhelyezhesse az épületen, a nap 24 órájában biztosítva így egyszerűen hozzáférhető információt az arra járóknak.

Ezen túl minden egyes kódról elérhető az összes többi tartalom, térképen is jelölve, hogy melyik a látogatásra érdemes legközelebbi helyszín, és ott mi látható. A kódot természetesen felhasználásra is megkaphatják az egyes intézmények, hogy akár prospektusaikon, akár más módon megjelelnítsék.

¹² <http://www.keszthely.hu/hirek/qr-kodok-a-keszthelyi-turizmus-szolgالاتaban>

A rendszer elemei azonban nem csupán a már itt tartózkodóknak biztosítanak információt. Lehetőség nyílik a kódok felhasználására országos és külföldi marketingkampányok esetén, például kiadványokon, plakátokon, kiállítás-installáción, táblákon vagy épp névjegyeken, szórólapokon. A rendszer emellett lehetőséget nyújt a legkülönbözőbb turisztikai játékok megszervezésére és lebonyolítására, melyek izgalmas feladványok keretében több keszthelyi nevezetesség látogatását fűzhetik fel egy túrára.

A megszokott fekete-fehér kóddal szemben az új keszthelyi kódok látványos, figyelemfelhívó, a városi arculat elemeit magukon hordozó darabok, de nem csupán ebben rejlik az újdonságuk.

13. A Helikon Kastélymúzeum QR-kódja, középen a projekt logójával

Jelenleg négy fő kódtípus érhető el Keszthelyen: az első a látóvalókhöz kapcsolódik, a második a városban elérhető programokat sorolja, a harmadik a keszthelyi szálláslehetőségeket kínálja fel, a negyedik pedig a West-Balaton kedvezménykártyával igénybe vehető lehetőségeket mutatja be. Első lépcsőben a rendszer magyar nyelvű elemei készültek el, a következő évi turisztikai szezonra pedig várhatóan már három nyelven lesz elérhető az információ, és a kódok a városmarketing-eszközökön (plakátokon, kiadványokon) is láthatóak.

Keszthely nemcsak a QR-kódok városi alkalmazásával jár az élen, hanem elkészítettek egy 3D-s szoftvert is, amelynek segítségével a várost virtuálisan is be lehet barangolni az úgynevezett gömbtechnológiával.¹³

13 <http://www.keszthely.hu/keszthely/3d-virtualis-seta>
<https://www.3dpano.hu/360.html>

4.2 QR-kód a bicikliúton: Szarvas

Nemcsak Keszthely él a digitális technika lehetőségeivel. Szarvas is, melyet a nyugalom szigeteként is emlegetnek, élen jár.¹⁴ A Körös-menti turisztikai desztinációs menedzsment (TDM) szervezet látványos turisztikai fejlesztéseket végzett el a településen.¹⁵

Ennek köszönhetően a látogatókat ma már mobilos „idegenvezető” katalizálja végig a város nevezetességei, látnivalói között, melyek közül különösen izgalmasak a bicikliútvonalakon elhelyezett QR-kódok.

Szarvas számos világvároshoz csatlakozva megjelent a Pocket Guide okostelefon-alkalmazásban is.

14. QR-kóddal ellátott kerékpárútvonal-tábla Szarvason

4.3 Okos történelmi séták: Budapest

Ma már a Budapest Smartwalks-nak köszönhetően mobiltelefonos idegenvezető segítségével is bejárhatjuk a főváros egyes történelmi részeit és látványosságait. A történelmi séta a felújított Ferenciek terétől indul, és a Március 15. térig halad. Érinti a kötelező nevezetességeket és a kevésbé felkapott helyeket is, de tulajdonképpen több ez, mint egy modern idegenvezetés a városban, hiszen a hangsúly itt nem az évszámokon vagy a

14 http://www.turizmusonline.hu/belfold/cikk/pocketguide__qr_kod_es_varosnezo_kis-busz_szarvason

15 <http://www.tdmc.hu/public/menu.php?m=58&tip=1&lng=1>

különböző építészeti stílusokon van, hanem a hely szellemét, hangulatát akarja érzékeltetni, megteremteni, különböző városi legendák bemutatásával. Egyedisége még, hogy a különböző ismeretterjesztő weboldalak és információk mellett más turisták által feltöltött fotókat, beszámolókat, kis anekdotákat találhatunk, illetve saját élményeinket is megoszthatjuk másokkal, ezáltal létrehozva egy saját kis várostörténeti tudásbázist.

15. A Budapest Smartwalks-szal idegenvezető nélkül is bejárhatjuk a fővárost

16. A Budapest Smartwalks útvonala

4.4 Múzeumok éjszakája: Esztergom

Egy hasonló példa a Múzeumok éjszakája Esztergomban, ahol a látogatók saját mobiltelefonjaikat használhatják idegenvezetőként. A séták célja hasonló, mint az előbb említett Budapest Smartwalks-nak, vagyis hogy a felhasználók más szemmel tekintsenek az új, vagy már ismert helyekre. A séták közben a látogatók GPS-jel segítségével tájékozódhatnak, azonban az épületeken belül erre már nem hagyatkozhatnak, így QR-kódok lettek segítségül hívva. Ezek múzeumi tárgyak mellé lettek kirakva, így könnyen tudtak navigálni a látogatók, és közben érdekes információkat gyűjthettek az adott műtárgyról. A múzeum bejáratánál részletes tájékoztatók lettek kihelyezve, hogy mit is nyújt ez az alkalmazás, hogyan lehet használni, így aki még nem ismerte a QR-kódot, annak még nagyobb élményt nyújtott ez az éjszaka.

17. Az esztergomi
Duna Múzeum
a Múzeumok éjszakáján
vezette be a QR-kódokat

4.5 Állatkertben járva: Miskolc

Nem csak utazás és városnézés közben hasznos a QR-kód, hanem múzeumok, kiállítások, vagy éppen állatkertek, vadasparkok információszolgáltatását is egyszerűbbé teheti. Magyar példa a miskolci Glam Zoo állatkerti projekt, amelynek célja, hogy az összes állathoz információs kódot rendel. A kód legfontosabb szerepe, hogy amikor az állatkerti látogató beszkenne, a Wikipedia kapcsolódó oldala jelenik meg. Vagyis egy kis táblára elférő néhány mondatos információ helyett kapunk egy egész oldalnyi ismertetet, képekkel, hivatkozásokkal együtt. Ami turisztikai szempontból még fontosabb, hogy az információk azon a nyelven jelennek meg, amilyen nyelven a látogató szeretné.

18. A miskolci Glam Zoo projekt keretében megvalósult táblák QR-kódjai minden állat esetében a bővebb leírást tartalmazó Wikipedia-oldalra vezetnek

4.6 BeComing Hungarian: Magyar Turizmus Zrt. a Sziget Fesztiválon

A 2013-as Szigeten a Magyar Turizmus Zrt. munkatársai is szórakoztatták a legnagyobb hazai fesztivál látogatóit. A Go to Hungary nevű sátorban „magyarságpróbának” vethették alá magukat a vállalkozó szelleműek. A társaság nemcsak a helyszínen gondoskodott Budapest és persze Magyarország népszerűsítéséről, a fesztivál látogatószámának növelése érdekében a megelőző hónapokban intenzív kommunikációs tevékenységet folytattak külföldön is. A fesztivál idejére külföldi újságírókat is invitáltak a fővárosba: a csoport idejének nagy részét a Szigeten töltötte, de több budapesti helyszínre is ellátogattak. A „beComing Hungarian” magyarságpróbán a – nem csak a külföldi – szigetlakók tesztelésére ajánlott próbák teljesítése közben dokumentáló fotók is készültek.

Az MT Zrt. szerette volna elérni, hogy a külföldi közönség ne pusztán fesztiválhelyszínnek tekintse Magyarországot, hanem más alkalommal is látogassanak el hozzánk, ezért a szórakoztatás mellett a tájékoztatásról is gondoskodtak. Ugyanebben az évben debütáltak olyan interaktív játékok is, mint a memóriajáték turisztikai termékekre vagy a puzzle 9 hazai turisztikai régió jellegzetességeire épülve.

A sikeres játék után megjelenő QR-kód leolvasásával a játékos mindezekről fényképes leírásokat tölthetett le okostelefonjára.¹⁶

19. Ilyen is volt: megvásárolható póló a Sziget Fesztivál QR-kódjával

¹⁶ http://szakmai.itthon.hu/rss?p_p_id=turizmusarticledisplay_WAR_turizmusportlet&p_p_lifecycle=0&refererPlid=3661973&_turizmusarticledisplay_WAR_turizmusportlet_struts_action=%2Fjournal_content%2Fview&_turizmusarticledisplay_WAR_turizmusportlet_groupId=28123&_turizmusarticledisplay_WAR_turizmusportlet_articleId=3822161

5. ÖSSZEFOGLALÁS

Ahogy láthattuk, immár rengeteg nemzetközi és hazai példa igazolja, hogy a városoknak érdemes élnie a QR-kóddal:

- A nevezetességek, látnivalók mellett elhelyezve az érdeklődők plusz tájékoztatást kaphatnak segítségével.
- A QR-kódok és egy internetes okostelefon segítségével idegenvezető nélkül járhatják be a turisták a települést, mégis megkapnak minden fontos információt.
- A legfontosabb városi rendezvényekről, aktuális programokról is tájékozódhatnak segítségével mind a turisták, mind a helyiek.
- Különböző városi kedvezményekhez juthatnak használatával.

Mi több, a közösségi média bevonásával (ld. Facebook és társai) igazi közösségi élmény varázsolható segítségével.

Az okostelefonok és a vezeték nélküli internet terjedésével a jövőben a QR-kód elterjedése várható Magyarországon is. Három dologra azonban kiemelten oda kell figyelni használatakor:

1. Legyen ott, hogy miért érdemes az adott QR-kódra kattintani.
2. Hasznos és releváns legyen a tartalom, ami a kattintás után megjelenik.
3. Mint minden marketingkommunikációs eszköz, a QR-kód is akkor működik igazán jól, ha kreatív.

Jó példa utóbbira az olasz Ravenna logója, mely egyszerre használ QR-kódot és utal a város híres középkori mozaikjaira.

20. QR-kreativitás: az olasz Ravenna logója egyszerre utal a város híres középkori mozaikjaira és olvasható be QR-kódként

6. KÉPEK FORRÁSAI

1. Forrás: http://www.technet.hu/hir/20090218/terjed_a_mobilkod_de_mi_az/
- 2-3. Forrás: <http://www.euronews.com/2013/01/26/brazilian-city-embeds-qr-codes-into-pavements/> és <http://www.artsonline.hu/utjelzo-tabla-helyett-qr-kod/qr-code-rio-de-janeiro/>
4. Forrás: <http://www.itnsource.com/shotlist//RTV/2010/11/17/RTV2935710/>
5. Forrás: <http://www.mobilemarketer.com/cms/news/software-technology/19297.html>
6. Forrás: <http://carnaby.co.uk/>
7. Forrás: <http://altitudelondon.com/>
8. Forrás: <http://www.coloribus.com/adsarchive/directmarketing/ecuador-ministry-of-tourism-banana-ambassador-18449005/>
9. Forrás: <http://www.airlinetrends.com/2012/08/08/turkish-airlines-qr-flags-london/>
10. Forrás: <http://www.webbyranpetra.se/en/Cases-and-tips/Digitala-tips/QR-kod> és https://www.youtube.com/watch?v=7OCyfv_k2_g
11. Forrás: <https://www.flickr.com/photos/sloanekelley/4813508963/>
12. Forrás: https://www.posta.hu/3D-s_es_hangos_belyeg_a_jovo_evi_belyeg_kibocsatasi_programban
13. Forrás: http://helikonkastely.s-qrs.com/hu?qr=2025&ref=aHR0cDovL3MtcXjJLmNvbS9pMmlvYXY%3D&ref_id=107662&ref_uuid=7985de2b-7953-9e86-aa28-a97f39b3fe13&chk=1
14. Forrás: <http://korostourist.hu/ketkereken-szarvason-es-kornyeken/kerekpartura-utvonal-qr-kod/>
15. Forrás: <http://koos.hu/2014/05/14/budapest-smartwalks-varosi-setak-qr-koddal/>
16. Forrás: <http://budapestsmartwalks.com/hu/>
17. Forrás: http://www.magyarmuzeumok.hu/muhely/755_digitalis_utitars_a_duna_muzeumban
18. Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Wikip%C3%A9dia:Miskolc-m%C5%B1hely/GLAM-ZOO>
19. Forrás: <http://sziget.hu/fesztival>
20. Forrás: <https://www.pinterest.com/paolasal/bar-and-qr-code-art/>